

EU-asioiden osasto
EU-erityisasiantuntija Päivi Pietarinen

Lausunto

23.6.2020

Lausunto hallintovaliokunnalle

Komissio antoi 2.6.2020 ehdotuksen unionin pelastuspalvelumekanismista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1313/2013/EU muuttamisesta (COM(2020) 220 final)). Ehdotus liittyy EU:n uuteen monivuotiseen rahoituskehykseen 2021–2027 ja se annettiin osana EU:n elpymissuunnitelmaa, joka sisältää komission muutetun rahoituskehys ehdotuksen ja uutta elpymisvälinettä koskevan ehdotuksen (elpymissuunnitelmasta tarkemmin E 64/2020 vp).

Komission pelastuspalvelumekanismia koskevan ehdotuksen taustalla on erityisesti COVID-19 -pandemian myötä esiin noussut tarve tehostaa EU:n valmiutta vastata vakaviin ja laaja-alaisiin suuronnettomuus- ja kriisitilanteisiin. Pelastuspalvelumekanismi perustuu jäsenvaltioiden resursseille ja komission mukaan eurooppalainen solidaarisuus ei nykyisellään toteudu riittävästi tilanteessa, jossa kriisitilanne kohtaa jäsenvaltioita samanaikaisesti. Erityisesti koronaviruspandemian alkuvaiheessa jäsenvaltiot eivät kyenneet vastaamaan eräiden jäsenvaltioiden esittämiin avunpyyntöihin. Komissio katsoo, että pelastuspalvelumekanismilta vaadittaisiin enemmän joustavuutta ja riippumattomuutta toimia EU:n tasolla silloin, kun jäsenvaltiot ovat kykenemättömiä toimimaan ylivoimaisessa tilanteessa.

Komissio ehdottaa pelastuspalvelumekanismia koskevan päätöksen muuttamista siten, että muodostettaisiin katastrofiriskien hallintaa koskevia EU-tason perusvaatimuksia ja suunnitteluperusteita EU:n valmiuden vahvistamiseksi, annettaisiin komissiolle valtuudet hankkia ja hallinnoida ns. rescEU -valmiuksia sekä tarjota kuljetus- ja logistiikkajärjestelyjä avun toimitamiseen, vahvistettaisiin EU:n hätäavun koordinaation keskuksen (ERCC) roolia sekä yksinkertaistettaisiin rahoituksen täytäntöönpanoa.

Komission ehdotus liittyy komission esitykseen EU:n uudeksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi 2021–2027. Lopullinen rahoitus ja Suomen maksuosuus EU:n talousarviosta ovat riippuvaisia rahoituskehystä koskevasta kokonaisratkaisusta. Komissio ehdottaa pelastuspalvelumekanismiin yhteensä 3 106 000 000 euroa (vuoden 2018 hintoina) ohjelmakaudelle 2021–2027. Tästä 1 106 000 000 euroa katettaisiin EU:n vuosien 2021–2027 monivuotisesta rahoituskehyksestä ja 2 000 000 000 euroa edellä mainitun elpymisvälineen kautta.

Komissio antoi 7.3.2019 ehdotuksen pelastuspalvelumekanismista annetun päätöksen muuttamisesta koskien seuraavaa EU:n monivuotista rahoituskehyskautta (2021–2027). Komission 2.6.2020 annetussa ehdotuksessa todetaan, että siinä on otettu huomioon neuvoston ja Euroopan parlamentin saavuttama edistys komission 7.3.2019 annetun ehdotuksen käsittelyissä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvoston kanslia

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1602 2165
+358 9 1602 2165

kirjaamo@vnk.fi

Valtioneuvoston kantojen osalta viitataan valtioneuvoston selvityksiin E 70/2020 vp ja E 64/2020 vp.

Komission ehdotuksesta on valmisteilla valtioneuvoston U-kirjelmä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvoston kanslia

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

09 1602 2165
+358 9 1602 2165

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo@vnk.fi